

Handläggare
Catrine Ahlman
Telefon: 08-50825155
Karolina Hellberg
Telefon: 08-508 43 028**Till**
Socialnämnden
2025-09-23

Remiss av motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/797

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor i avsikt att sedan använda kartläggningens resultat för att identifiera och förstärka insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan. Motionärerna vill säkerställa att förskolepersonal får tillräcklig utbildning och stöd för att kunna upptäcka och motverka hedersförtryck.

Socialförvaltningen ser att förskolenämnden och berörda stadsdelsnämnder är de remissinstanser som bäst besvarar om det finns behov av en kartläggning av hedersproblematik i förskolan och behov av utbildning av förskolepersonal gällande heder. Socialförvaltningens synpunkter berör socialtjänstens ansvarsområden och frågor relaterade till samverkan.

Socialförvaltningen ser samverkan mellan socialtjänst, förskola och andra aktörer som avgörande i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen medverkar i det fortsatta utvecklingsarbetet i enlighet med sina uppdrag.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Socialnämnden har via Kommunstyrelsen (KS) fått en motion från Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, förskolenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnåcks stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling i samarbete med Origo¹. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 september. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 september.

Ärendet

Motionärerna lyfter i sin motion fram att hedersrelaterat förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter och en utmaning för det svenska skolsystemet. De menar att hedersförtryck i förskolan kan ta sig uttryck på flera sätt. För att öka kunskap om omfattningen av hedersproblematik i Stockholms förskolor, identifiera och förstärka insatser för att motverka hedersrelaterat våld samt säkerställa att personal kan upptäcka och motverka hedersförtryck yrkar motionärerna att staden:

1. Genomför en kartläggning av förekomsten av hedersförtryck i Stockholms förskolor.
2. Använder kartläggningens resultat för att identifiera och förstärka insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan.
3. Säkerställer att förskolepersonal får tillräcklig utbildning och stöd för att kunna upptäcka och motverka hedersförtryck.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ser allvarligt på förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck. Det är angeläget att samhällets olika aktörer samverkar för att tidigt identifiera risker och skydda barn från alla former av våld och begränsningar i sina rättigheter. Förskolan är en viktig arena i detta arbete. Socialförvaltningen ser att förskolenämnden och berörda stadsdelsnämnder är de remissinstanser som bäst besvarar om det finns behov av en kartläggning av hedersproblematik i förskolan och behov av utbildning av förskolepersonal gällande heder. Socialförvaltningens synpunkter berör socialtjänstens ansvarsområden och frågor relaterade till samverkan.

Det är viktigt att alla medarbetare inom förskolan känner till sin skyldighet och vilka rutiner som gäller för att göra en orosanmälan till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa eller riskerar att fara illa, inklusive vid misstanke om hedersrelaterat våld eller förtryck. Socialtjänsten erbjuder stöd och vägledning till förskolor i dessa frågor. I det nyligen framtagna stödmaterialet för samverkan

---

¹ Origo är ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polisregion Stockholm och Region Stockholm vars målgrupp är unga mellan 13 och 26 år som lever i hederskontext.

mellan förskolan och socialtjänsten tydliggörs orosanmälningprocessen och annat som är relevant att känna till vid samverkan.

Socialtjänsten kan också bidra med konsultation och medverkan i samverkansforum såsom SIP-möten² och BUS³ där frågor om heder kan lyftas. Personal på förskola kan även få konsultationsstöd hos resurscentret Origo.

Socialförvaltningen ser vikten av att medarbetare i förskolan är förtrogna med vilka olika typer av förebyggande socialt stöd som tillhandahålls i staden och att de informerar och länkar föräldrar till insatser som kan förebygga hedersrelaterad problematik.

Ett exempel på en förebyggande insats är det av staden framtagna föräldraskapsstödsprogrammet Föräldraskap i Sverige (FÖS), som riktar sig till utrikesfödda föräldrar. FÖS syftar till att öka kunskap om barns rättigheter, jämställdhet, föräldrarollen i Sverige och det svenska samhället. Programmet, som erbjuds via många stadsdelsnämnder i staden, är ett verktyg i arbetet för att främja barns uppväxtvillkor och kan bidra till att motverka hedersrelaterade normer och föreställningar.

Socialförvaltningen är positiv till att samarbeta med förskoleförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna samt andra relevanta aktörer för att fortsätta ta fram riktade insatser, metoder och arbetssätt som kan bidra till att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck bland yngre barn och deras familjer. I Stockholms stad pågår ett gemensamt arbete mellan socialförvaltningen, förskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen i syfte att tydliggöra rutiner för samarbete och ansvar för respektive verksamhet med syfte att förhindra att barn och unga förs ut ur landet till skadliga utlandsvistelser.

I stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör pågår ett tvärprofessionellt projekt som finansieras av statsbidrag med syfte att stärka samarbetet och öka kompetensen kring hedersrelaterat våld och begränsande normer som riktas mot yngre barn. Involverade verksamheter är socialtjänst, skola, förskola och öppen förskola. Socialförvaltningen följer projektets resultat med intresse för eventuell spridning i staden.

---

²² Ett SIP-möte, eller ett möte för samordnad individuell plan, är ett möte där personer från olika delar av vården och socialtjänsten samlas för att planera insatser för en individ som behöver stöd från båda dessa sektorer. Syftet är att samordna hjälpen och se till att den är effektiv och anpassad efter individens behov.

³ Barn i behov av särskilt stöd" (BUS) är en samverkansöverenskommelse inom Stockholms län som syftar till att underlätta samordning av insatser för barn som behöver stöd från olika aktörer som skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Socialförvaltningen ser samverkan mellan socialtjänst, förskola och andra aktörer som avgörande i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och medverkar i det fortsatta utvecklingsarbetet i enlighet med sina uppdrag.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-09-12
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-09-12